Zbirka odločb sodne prakse

SODBA SODIŠČA (tretji senat)

z dne 20. januarja 2022*

„Predhodno odločanje – Območje svobode, varnosti in pravice – Politika priseljevanja – Direktiva 2003/109/ES – Člen 9(1)(c) – Izguba statusa državljana tretje države, ki je rezident za daljši čas – Odsotnost z ozemlja Evropske unije za obdobje 12 zaporednih mesecev – Prekinitev tega obdobja odsotnosti – Neredna in krajša bivanja na ozemlju Unije“

V zadevi C-432/20,

katere predmet je predlog za sprejetje predhodne odločbe na podlagi člena 267 PDEU, ki ga je vložilo Verwaltungsgericht Wien (upravno sodišče na Dunaju, Avstrija) z odločbo z dne 28. avgusta 2020, ki je na Sodišče prispela 14. septembra 2020, v postopku

ZK,

ob udeležbi

Landeshauptmann von Wien,

SODIŠČE (tretji senat),

v sestavi A. Prechal (poročevalka), predsednica drugega senata v funkciji predsednice tretjega senata, J. Passer, F. Biltgen, sodnika, L. S. Rossi, sodnica, in N. Wahl, sodnik,

generalni pravobranilec: P. Pikamäe,

sodni tajnik: D. Dittert, vodja oddelka,

na podlagi pisnega postopka in obravnave z dne 15. julija 2021,

ob upoštevanju stališč, ki so jih predložili:

– za ZK E. Drabek, Rechtsanwalt,

– za avstrijsko vlado A. Posch, J. Schmoll in C. Schweda, agenti,

– za Evropsko komisijo C. Cattabriga in H. Leupold, agenta,

po predstavitvi sklepnih predlogov generalnega pravobranilca na obravnavi 21. oktobra 2021

* Jezik postopka: nemščina.

izreka naslednjo

Sodbo

1 Predlog za sprejetje predhodne odločbe se nanaša na razlago člena 9(1)(c) Direktive Sveta 2003/109/ES z dne 25. novembra 2003 o statusu državljanov tretjih držav, ki so rezidenti za daljši čas (UL, posebna izdaja v slovenščini, poglavje 19, zvezek 6, str. 272).

2 Ta predlog je bil vložen v okviru spora med ZK in Landeshauptmann von Wien (deželni glavar zvezne dežele Dunaj, Avstrija), ker je ta ZK zavrnil podaljšanje dovoljenja za prebivanje rezidenta za daljši čas.

Pravni okvir

Pravo Unije

Direktiva 2003/109

3 V uvodnih izjavah 2, 4, 6, 10 in 12 Direktive 2003/109 je navedeno:

„(2) Evropski svet je na svojem posebnem zasedanju v Tampereju 15. in 16. oktobra 1999 izjavil, da bi bilo treba pravni položaj državljanov tretjih držav približati pravnemu položaju državljanov držav članic in da bi bilo treba osebi, ki je zakonito prebivala v neki državi članici za časovno obdobje, ki ga je treba določiti, in ki ima dovoljenje za prebivanje za daljši čas, zagotoviti v tej državi članici sklop enotnih pravic, ki so čim bližje tistim, ki jih uživajo državljani Evropske unije.

[…]

(4) Integracija državljanov tretjih držav, ki so rezidenti za daljši čas v državah članicah, je ključni element pri pospeševanju gospodarske in družbene kohezije in temeljni v Pogodbi [ES] naveden cilj [Evropskih s]kupnosti.

[…]

(6) Glavni kriterij za pridobitev statusa rezidenta za daljši čas bi morala biti dolžina prebivanja na ozemlju države članice. Prebivanje bi moralo biti zakonito in nepretrgano, da se dokaže, da je posameznik zaživel v deželi. Predvideti bi bilo treba stopnjo prožnosti, tako da je možno upoštevati okoliščine, v katerih bi posameznik morda moral začasno zapustiti ozemlje.

[…]

(10) Treba bi bilo določiti pravila, ki bodo urejala postopke za preverjanje vlog za status rezidenta za daljši čas. Ti postopki bi morali biti učinkoviti in obvladljivi ter upoštevati normalno obremenitev uprav držav članic ter pregledni in pravični, da bi prizadetim nudili ustrezno pravno varnost. Ne smejo biti sredstvo oviranja uveljavljanja pravice do prebivanja.

[…]

(12) Da bi bilo enakopravno obravnavanje resničen instrument za vključevanje prebivalcev za daljši čas v družbo, v kateri živijo, bi jih morali obravnavati enakopravno z državljani države članice v zvezi s vrsto gospodarskih in socialnih zadev pod ustreznimi pogoji, opredeljenimi s to direktivo.“

4 Člen 1 te direktive določa:

„Ta direktiva določa:

(a) pogoje za dodeljevanje in odvzem statusa rezidenta za daljši čas, ki ga zagotavlja država članica državljanom tretjih držav, ki zakonito prebivajo na njenem ozemlju, ter z njim povezanih pravic; ter

(b) pogoje prebivanja za državljane tretjih držav, ki uživajo status rezidentov za daljši čas, v drugih državah članicah, kot je tista, ki jim je dodelila ta status.“

5 Člen 2 navedene direktive, naslovljen „Opredelitve“, določa:

„V tej direktivi:

[…]

(b) ‚rezident za daljši čas‘ pomeni katerega koli državljana tretje države, ki ima status rezidenta za daljši čas, kot je določeno v členih 4 do 7;

[…]“

6 Člen 4 iste direktive, naslovljen „Trajanje prebivanja“, določa:

„1. Države članice podelijo status rezidentov za daljši čas državljanom tretjih držav, ki so pred predložitvijo ustrezne vloge pet let zakonito in neprekinjeno prebivali na njihovem ozemlju.

[…]

3. Obdobja odsotnosti z ozemlja države članice ne prekinjajo obdobja iz odstavka 1 in se upoštevajo za njegov izračun, če so krajša od šestih zaporednih mesecev in skupaj ne presegajo 10 mesecev v obdobju, omenjenem v odstavku 1.

[…]“

7 Člen 7 Direktive 2003/109, naslovljen „Pridobitev statusa rezidenta za daljši čas“, v odstavku 1 določa:

„Za pridobitev statusa rezidenta za daljši čas državljan tretje države vloži vlogo pri pristojnih organih države članice, v kateri prebiva. […]“

8 Člen 8 te direktive, naslovljen „Dovoljenje za prebivanje [EU] rezidenta za daljši čas“, določa:

„1. Ob upoštevanju člena 9 je status rezidenta za daljši čas stalen.

2. Države članice rezidentom za daljši čas izdajo dovoljenje za prebivanje [EU] rezidenta za daljši čas. Dovoljenje je veljavno vsaj pet let; ob poteku se avtomatsko podaljša, in sicer na podlagi vloge, če se ta zahteva.

[…]“

9 Člen 9 iste direktive, naslovljen „Odvzem ali izguba statusa“, določa:

„1. V naslednjih primerih rezidenti za daljši čas nimajo več pravice obdržati statusa rezidenta za daljši čas:

[…]

(c) v primeru odsotnosti z ozemlja [Unije] za obdobje 12 zaporednih mesecev.

2. Z odstopanjem od odstavka 1(c) lahko države članice predvidijo, da odsotnost nad 12 zaporednih mesecev ali posebni ali izjemni razlogi nimajo za posledico odvzema ali izgube statusa.

[…]

5. V zvezi s primeri iz odstavka 1(c) in odstavka 4 države članice, ki so podelile status, predvidijo poenostavljen postopek za ponovno pridobitev statusa rezidenta za daljši čas. […]“

10 Člen 11 Direktive 2003/109, naslovljen „Enaka obravnava“, določa:

„1. Rezidenti za daljši čas se obravnavajo enako kot državljani glede:

[…]

(b) izobraževanja in poklicnega usposabljanja, vključno s štipendijami za študij skladno z nacionalno zakonodajo;

[…]

(d) socialnega zavarovanja, socialne pomoči in socialnega varstva, kot določa nacionalna zakonodaja;

(e) davčnih ugodnosti;

(f) dostopa do blaga in storitev ter dobav blaga in opravljanja storitev, dostopnih javnosti, ter postopkov za pridobitev nastanitve;

(g) svobode združevanja in pripadnosti ter članstva v organizacijah, ki zastopajo delavce ali delodajalce ali v katerih koli organizacijah, katerih člani opravljajo poseben poklic, vključno s koristmi, ki jih zagotavljajo te organizacije, ne da bi s tem posegali v nacionalne predpise o javnem redu in javni varnosti;

[…]

2. V zvezi z določbami odstavka 1, točke (b), (d), (e), (f) in (g) lahko država članica omeji enako obravnavo na primere, ko ima rezident za daljši čas ali član družine, za katerega terja koristi, stalno ali običajno prebivališče na ozemlju zadevne države članice.

[…]“

Direktiva 2004/38/ES

11 Člen 16(4) Direktive Evropskega parlamenta in Sveta 2004/38/ES z dne 29. aprila 2004 o pravici državljanov Unije in njihovih družinskih članov do prostega gibanja in prebivanja na ozemlju držav članic, ki spreminja Uredbo (EGS) št. 1612/68 in razveljavlja Direktive 64/221/EGS, 68/360/EGS, 72/194/EGS, 73/148/EGS, 75/34/EGS, 75/35/EGS, 90/364/EGS, 90/365/EGS in 93/96/EEC (UL, posebna izdaja v slovenščini, poglavje 5, zvezek 5, str. 46) določa:

„Ko je pravica do stalnega prebivališča enkrat pridobljena, se jo lahko izgubi samo zaradi odsotnosti iz države članice gostiteljice, ki traja več kot dve zaporedni leti.“

Avstrijsko pravo

12 Ustrezne določbe nacionalne zakonodaje so vsebovane v Bundesgesetz über die Niederlassung und den Aufenthalt in Österreich (Niederlassungs- und Aufenthaltsgesetz – NAG) (zakon o nastanitvi in prebivanju) z dne 16. avgusta 2005 (BGBl. I, 100/2005) v različici, ki se uporablja za spor o glavni stvari (v nadaljevanju: NAG).

13 V členu 2(7) NAG je določeno:

„Krajša bivanja na nacionalnem ozemlju in v tujini, zlasti zaradi obiskov, ne prekinejo trajanja prebivanja ali nastanitve, potrebne za pridobitev ali prenehanje pravice do prebivanja. […]“

14 Člen 20(3) in (4) NAG, naslovljen „Veljavnost dovoljenj za prebivanje“, določa:

„(3) Imetniki dovoljenja za prebivanje ‚rezident za daljši čas – EU‘ […] v Avstriji – ne glede na omejeno veljavnost dokumenta, ki ustreza tem dovoljenjem za prebivanje – prebivajo stalno. Ta dokument se izda za obdobje petih let in se […] na zahtevo podaljša tudi po poteku veljavnosti tega dokumenta […].

(4) Dovoljenje za prebivanje na podlagi odstavka 3 preneha veljati, če je tujec odsoten z območja [Evropskega gospodarskega prostora (EGP)] več kot 12 zaporednih mesecev. Tujec je lahko iz posebno upoštevnih razlogov, kot so huda bolezen, izpolnjevanje socialne obveznosti ali

opravljanje službe, ki je primerljiva z obveznostjo splošnega ali civilnega služenja vojaškega roka, z območja EGP odsoten največ 24 mesecev, če o tem predhodno obvesti zadevni organ. V primeru legitimnega interesa tujca mora pristojni organ na zahtevo ugotoviti, da njegovo dovoljenje za prebivanje ni prenehalo veljati. Dokazno breme glede prebivanja na območju EGP nosi tujec.

[…]“

Spor o glavni stvari in vprašanja za predhodno odločanje

15 ZK, ki je kazahstanski državljan, je 6. septembra 2018 pri deželnem glavarju zvezne dežele Dunaj vložil vlogo za podaljšanje dovoljenja za prebivanje EU rezidenta za daljši čas. Ta je to vlogo zavrnil z odločbo z dne 9. julija 2019.

16 ZK je 12. avgusta 2019 pri predložitvenem sodišču vložil tožbo zoper to odločbo.

17 Predložitveno sodišče poudarja, da čeprav ni sporno, da tožeča stranka iz postopka v glavni stvari v obdobju od avgusta 2013 do avgusta 2018 in pozneje ni nikoli prebivala zunaj ozemlja Unije za obdobje 12 zaporednih mesecev ali več, pa prav tako ni sporno, da je bila v tem obdobju na tem ozemlju prisotna le nekaj dni na leto. Za to zadnjo okoliščino je deželni glavar zvezne dežele Dunaj štel, da upravičuje zavrnitev podaljšanja dovoljenja za prebivanje EU rezidenta za daljši čas, za katero je zaprosila tožeča stranka iz postopka v glavni stvari.

18 Iz predložitvene odločbe je razvidno, da je tožeča stranka pri predložitvenem sodišču predložila pravno mnenje, ki ga je pripravila strokovna skupina Evropske komisije za zakonite migracije in v skladu s katerim je treba pogoj odsotnosti z ozemlja Unije iz člena 9(1)(c) Direktive 2003/109 razlagati ozko in tako, da lahko le fizična odsotnost s tega ozemlja za obdobje 12 zaporednih mesecev povzroči izgubo statusa rezidenta za daljši čas na podlagi te določbe in da v zvezi s tem ni pomembno, ali je rezident za daljši čas v upoštevnem obdobju poleg tega dejansko prebival na navedenem ozemlju oziroma je tam imel svoje običajno prebivališče.

19 Predložitveno sodišče meni, da tako mnenje, s katerim se strinja, potrjuje trditve tožeče stranke iz postopka v glavni stvari. Če bi se to mnenje upoštevalo, bi namreč tudi krajša bivanja, celo – kot v obravnavanem primeru – samo nekajdnevna bivanja na leto, zadostovala za izključitev uporabe člena 9(1)(c) Direktive 2003/109, tako da bi tožeča stranka iz postopka v glavni stvari ohranila svoj status rezidenta za daljši čas.

20 V teh okoliščinah je Verwaltungsgericht Wien (upravno sodišče na Dunaju, Avstrija) prekinilo odločanje in Sodišču v predhodno odločanje predložilo ta vprašanja:

„1. Ali je treba člen 9(1)(c) Direktive [2003/109] razlagati tako, da vsaka fizična prisotnost – pa naj bo še tako kratka – državljana tretje države, ki je rezident za daljši čas, na ozemlju [Unije] v obdobju 12 zaporednih mesecev zadostuje za izključitev izgube statusa rezidenta za daljši čas na podlagi te določbe?

2. Če je odgovor Sodišča na prvo vprašanje nikalen: katere kvalitativne in/ali kvantitativne zahteve morajo izpolnjevati bivanja na ozemlju [Unije] v obdobju 12 zaporednih mesecev, da izključujejo izgubo statusa državljana tretje države, ki je rezident za daljši čas? Ali bivanja na ozemlju [Unije] v obdobju 12 zaporednih mesecev izključujejo izgubo statusa rezidenta za daljši čas samo, če so imeli zadevni državljani tretjih držav v tem obdobju na ozemlju [Unije] svoje običajno prebivališče ali svoje središče življenjskih interesov?

3. Ali so določbe v pravnih ureditvah držav članic o izgubi statusa državljanov tretjih držav, ki so rezidenti za daljši čas, če so bili taki državljani tretjih držav v obdobju 12 zaporednih mesecev sicer prisotni na ozemlju [Unije], vendar tam niso imeli niti svojega običajnega prebivališča niti svojega središča življenjskih interesov, skladne s členom 9(1)(c) Direktive [2003/109]?“

Postopek pred Sodiščem

21 Predložitveno sodišče je predlagalo, naj se predlog za sprejetje predhodne odločbe obravnava po nujnem postopku iz člena 107 Poslovnika Sodišča, pri čemer je med drugim navedlo, da so tožeča stranka v postopku v glavni stvari ter njegova žena in njuni štirje mladoletni otroci nazadnje prebivali v Združenem kraljestvu na podlagi dovoljenj za prebivanje te države z večletno veljavnostjo. Tožeča stranka v postopku v glavni stvari pa naj bi želela, da se ponovno nastani v Avstriji in da se ji pridružijo njeni družinski člani na podlagi združitve družine, pri čemer naj bi bilo treba v skladu z veljavno nacionalno ureditvijo najprej ugotoviti, da ima tožeča stranka v postopku v glavni stvari še vedno pravico do statusa rezidenta za daljši čas.

22 Tretji senat Sodišča je 28. septembra 2020 na predlog sodnice poročevalke in po opredelitvi generalnega pravobranilca odločil, da ta predlog zavrne, ker predložitveno sodišče ni navedlo dovolj okoliščin, na podlagi katerih bi bilo mogoče ugotoviti, da bi bilo treba o tej zadevi odločiti nujno. To sodišče se tako med drugim ni sklicevalo na nevarnost, da bi bili zoper tožečo stranko iz postopka v glavni stvari in njene družinske člane v Združenem kraljestvu ali Avstriji sprejeti ukrepi za odstranitev, niti na položaj, v katerem bi bilo ogroženo spoštovanje njihovih temeljnih pravic, kot je pravica do družinskega življenja.

Vprašanja za predhodno odločanje

23 Predložitveno sodišče želi s tremi vprašanji, ki jih je treba obravnavati skupaj, v bistvu izvedeti, ali je treba člen 9(1)(c) Direktive 2003/109 razlagati tako, da vsaka fizična prisotnost rezidenta za daljši čas na ozemlju Unije v obdobju 12 zaporednih mesecev, tudi če taka prisotnost v tem obdobju ne presega skupnega trajanja le nekaj dni, zadostuje za preprečitev, da bi ta rezident izgubil pravico do statusa rezidenta za daljši čas na podlagi te določbe, ali pa je treba navedeno določbo razlagati tako, da lahko države članice, da do take izgube ne bi prišlo, zahtevajo, da zadevni rezident za daljši čas izpolnjuje dodatne pogoje, kot je ta, da je imel vsaj v delu zadevnega obdobja 12 zaporednih mesecev svoje običajno prebivališče ali središče svojih interesov na navedenem ozemlju.

24 Najprej je treba opozoriti, da države članice v skladu s členom 4(1) Direktive 2003/109 državljanom tretjih držav, ki so zadnjih pet let zakonito in neprekinjeno prebivali na njihovem ozemlju, podelijo status rezidenta za daljši čas. Pridobitev tega statusa pa ni samodejna. V skladu s členom 7(1) te direktive mora namreč državljan tretje države pri pristojnih organih države članice, v kateri prebiva, za to vložiti vlogo, ki ji je treba priložiti listinske dokaze, da izpolnjuje pogoje, določene v členih 4 in 5 navedene direktive. Zlasti mora v skladu s členom 5(1)(a) iste

direktive dokazati, da ima stalna in redna sredstva, ki zadoščajo za njegovo lastno vzdrževanje in vzdrževanje njegovih družinskih članov, brez pomoči socialnega sistema te države članice (sodba z dne 14. marca 2019, Y. Z. in drugi (Goljufija pri združitvi družine), C-557/17, EU:C:2019:203, točka 59).

25 V obravnavanem primeru ni sporno, da je bila tožeča stranka v postopku v glavni stvari, potem ko je pridobila status rezidenta za daljši čas in ji je bilo v Avstriji na podlagi člena 8(2) Direktive 2003/109 izdano dovoljenje za prebivanje EU rezidenta za daljši čas, v obdobju od avgusta 2013 do avgusta 2018 na ozemlju Unije prisotna le nekaj dni na leto. Glede na to okoliščino je deželni glavar zvezne dežele Dunaj menil, da je treba za navedeno stranko šteti, da je bila ta v tem obdobju „odsotna“ v smislu člena 9(1)(c) te direktive, taka odsotnost pa povzroči izgubo pravice zadevne osebe do statusa rezidenta za daljši čas, zato ji je zavrnil podaljšanje dovoljenja za prebivanje, ki potrjuje ta status.

26 Tako je treba preučiti pogoje za uporabo zadnjenavedene določbe, zlasti pogoj v zvezi s pojmom „odsotnost“.

27 V zvezi s tem v skladu s členom 9(1)(c) Direktive 2003/109 rezident za daljši čas nima več pravice obdržati status rezidenta za daljši čas v primeru odsotnosti z ozemlja Unije za obdobje 12 zaporednih mesecev.

28 Ker ta določba ne vsebuje nikakršnega napotila na nacionalno pravo držav članic, je treba pojem „odsotnost“ iz navedene določbe razumeti, kot da gre za avtonomen pojem prava Unije, in ga je treba na njenem ozemlju razlagati enotno, ne glede na opredelitve, ki se uporabljajo v državah članicah, in ob upoštevanju besedila navedene določbe ter njenega sobesedila in ciljev, ki se uresničujejo z ureditvijo, katere del je (glej v tem smislu sodbo z dne 3. oktobra 2019, X (Rezidenti za daljši čas – Stalni, redni in zadostni viri), C-302/18, EU:C:2019:830, točka 26).

29 Na prvem mestu je treba v zvezi z besedilom člena 9(1)(c) Direktive 2003/109 poudariti, da je v velikem številu jezikovnih različic te direktive v tej določbi uporabljen izraz, enakovreden izrazu „odsotnost“. Pojem „odsotnost“, kot je naveden v navedeni določbi in v skladu z običajnim pomenom tega izraza v vsakdanjem jeziku, pa pomeni fizično „neprisotnost“ zadevnega rezidenta za daljši čas na ozemlju Unije. Iz tega pojma je tako razvidno, da lahko vsaka fizična prisotnost zadevne osebe na tem ozemlju prekine tako odsotnost.

30 Res je sicer, kot avstrijska vlada navaja v podporo svoji razlagi te določbe, v skladu s katero je treba zahtevati, da ima zadevna oseba običajno prebivališče ali središče svojih interesov na ozemlju Unije, da se v nemški in nizozemski jezikovni različici člena 9(1)(c) Direktive 2003/109 namesto izraza, ki bi vseboval besedo „odsotnost“, uporabljata glagola „*aufgehalten*“ oziroma „*verblijven*“. Ti različici tako izhajata iz dejstva, da zadevna oseba prebiva ali ostane na ozemlju Unije, in bi zato glede na sobesedilo lahko pomenili prisotnost, ki bi bila stalnejša od fizične prisotnosti ne glede na njeno dolžino.

31 Vendar taka razlika po eni strani ne izključuje, da se ta izraza lahko nanašata tudi na zgolj fizično neprisotnost, po drugi strani pa jo je treba vsekakor relativizirati, ker sta poleg tega tudi v teh jezikovnih različicah člena 9(2) Direktive 2003/109 uporabljena izraza „*Abwesenheit*“ oziroma „*afwezigheid*“, ki ustrezata pojmu „odsotnost“.

32 Na drugem mestu je treba glede sobesedila, v katero je umeščen člen 9(1)(c) Direktive 2003/109, poudariti, prvič, da člen 8 Direktive 2003/109 določa, da je status rezidenta za daljši čas „ob upoštevanju člena 9“ te direktive stalen. Ker je stalnost tega statusa splošno pravilo, je treba ta člen 9 razlagati kot odstopanje in torej ozko (glej po analogiji v zvezi s členom 11(4) navedene direktive sodbo z dne 10. junija 2021, Land Oberösterreich (Stanovanjska pomoč), C-94/20, EU:C:2021:477, točka 37). Ta zahteva nasprotuje široki razlagi navedenega člena 9, v skladu s katero zgolj fizična prisotnost rezidenta za daljši čas na ozemlju Unije ne zadostuje za prekinitev njegove odsotnosti s tega ozemlja.

33 Drugič, zlasti iz člena 4 Direktive 2003/109 je razvidno, da kadar je – pri jezikovnih različicah te direktive, ki so navedene v točki 29 te sodbe – namen te direktive od zadevne osebe zahtevati, da njena prisotnost na zadevnem ozemlju presega zgolj fizično prisotnost, in sta za to prisotnost določena neko trajanje in neka stabilnost, je to izrecno opredeljeno z uporabo ustreznih izrazov. Tako je v členu 4(1) te direktive v navedenih različicah uporabljen izraz, ki ustreza glagolu „prebivati“, in v njem je natančneje določeno, da mora zadevna oseba na podlagi te določbe pred predložitvijo svoje vloge pet let zakonito in neprekinjeno prebivati na ozemlju zadevne države članice, ob upoštevanju obdobij odsotnosti, dovoljenih v skladu s členom 4(3) navedene direktive.

34 Vendar teh pojasnil ni v členu 9(1)(c) Direktive 2003/109, v katerem je zgolj opredeljeno obdobje odsotnosti z ozemlja Unije, ki povzroči izgubo pravice do statusa rezidenta za daljši čas. V tej določbi zlasti ni navedeno, da bi moralo biti za prisotnost zadevne osebe na tem ozemlju, da bi se s to prisotnostjo lahko prekinila ta odsotnost, značilno neko trajanje ali neka stabilnost, ki bi ustrezala temu, da ima zadevna oseba na navedenem ozemlju svoje običajno prebivališče ali središče svojih interesov, v nasprotju s tem, kar trdi avstrijska vlada. Poleg tega navedena določba ne nalaga drugih pogojev v zvezi s trajanjem ali naravo te prisotnosti, ki bi se med drugim nanašali na obstoj „dejanske in pristne povezave“ s tem ozemljem, kot je to, da ima zadevna oseba v zadevni državi članici družinske člane ali premoženje, v nasprotju s tem, kar trdi Komisija.

35 Preučitev sobesedila, v katero je umeščen člen 9(1)(c) Direktive 2003/109, tako potrjuje razlago, ki izhaja iz besedila te določbe.

36 Na tretjem mestu in nazadnje, kar zadeva cilj, ki mu sledi Direktiva 2003/109, je iz uvodnih izjav 2, 4, 6 in 12 te direktive razvidno, prvič, da je namen te direktive zagotoviti integracijo državljanov tretjih držav, ki dalj časa in zakonito prebivajo v državah članicah, in v ta namen približati pravice teh državljanov tistim pravicam, ki jih uživajo državljani Unije, med drugim s tem, da so prvonavedeni glede na zadnjenavedene obravnavani enakopravno v zvezi z vrsto gospodarskih in socialnih zadev (sodba z dne 14. marca 2019, Y. Z. in drugi (Goljufija pri združitvi družine), C-557/17, EU:C:2019:203, točka 63). Navedenim državljanom tretjih držav je status rezidenta za daljši čas na podlagi člena 4(1) te direktive podeljen zato, da bi lahko uveljavljali pravice iz te direktive.

37 Tak cilj potrjuje razlago člena 9(1)(c) Direktive 2003/109, v skladu s katero se lahko ti državljani tretjih držav, ki so s trajanjem svojega prebivanja na ozemlju zadevne države članice že izkazali svojo povezanost s to državo članico, tako kot državljani Unije načeloma prosto gibljejo in tudi v daljšem obdobju prebivajo zunaj ozemlja Unije, ne da bi to samo po sebi povzročilo izgubo njihovega statusa rezidenta za daljši čas, pod pogojem, da s tega ozemlja niso odsotni za celotno obdobje 12 zaporednih mesecev iz te določbe.

38 Drugič, iz uvodne izjave 10 Direktive 2003/109 je razvidno, da je zakonodajalec Unije želel doseči cilj, naveden v točki 36 te sodbe, tako da je zadevnim osebam v okviru postopkovnih pravil, ki urejajo preučitev prošnje za pridobitev tega statusa, zagotovil ustrezno raven pravne varnosti. Pomen, ki je tako dodeljen načelu pravne varnosti glede podelitve navedenega statusa, mora nujno veljati tudi glede izgube tega statusa, ker postane s to izgubo ta podelitev brezpredmetna, kot je to poleg tega potrjeno v pripravljalnem gradivu za Direktivo 2003/109, v katerem je bilo poudarjeno, da mora „status rezidenta za daljši čas njegovemu imetniku zagotavljati največjo pravno varnost“, pri čemer „[morajo biti] razlogi, ki upravičujejo njegov odvzem, taksativno našteti in opredeljeni“ (glej predlog direktive Sveta o statusu državljanov tretjih držav, ki so rezidenti za daljši čas (COM(2001) 127 final)).

39 V zvezi s tem načelo pravne varnosti, ki je del splošnih načel prava Unije, zahteva, da so pravna pravila jasna in natančna ter da imajo predvidljive učinke (sodba z dne 13. februarja 2019, Human Operator, C-434/17, EU:C:2019:112, točka 34 in navedena sodna praksa).

40 Razlaga člena 9(1)(c) Direktive 2003/109 v smislu, da lahko vsaka fizična prisotnost zadevne osebe na ozemlju Unije prekine njeno odsotnost in posledično prepreči izgubo njenega statusa rezidenta za daljši čas na podlagi te določbe, ohranitev tega statusa pogojuje z jasnim, natančnim in predvidljivim merilom, ki se nanaša zgolj na objektivni dogodek, tako da taka razlaga zadevnim osebam najbolje zagotavlja ustrezno raven pravne varnosti.

41 Tretjič, natančneje glede namena člena 9(1)(c) te direktive je treba ugotoviti, da se s to določbo želi preprečiti, da bi bili državljani tretjih držav, ki so v okoliščinah, v katerih ohranitev tega statusa ni več uporabna za uresničitev cilja iz točke 36 te sodbe, še naprej upravičeni do statusa rezidenta za daljši čas in z njim povezanih pravic.

42 Glede tega je Sodišče v zvezi s členom 16(4) Direktive 2004/38 razsodilo, da se ta določba nanaša na izgubo pravice do stalnega prebivališča državljana Unije zaradi odsotnosti iz države članice gostiteljice, ki traja več kot dve zaporedni leti, in da se tak ukrep upravičuje z dejstvom, da je po taki odsotnosti povezava z državo članico gostiteljico ohlapnejša (sodba z dne 21. julija 2011, Dias, C-325/09, EU:C:2011:498, točka 59 in navedena sodna praksa).

43 Čeprav se direktivi 2003/109 in 2004/38 med seboj razlikujeta po svojih ciljih in namenih, to ne spremeni dejstva, kot je v bistvu navedel tudi generalni pravobranilec v točkah od 40 do 43 sklepnih predlogov, da je med določbami teh direktiv mogoče opraviti primerjalno analizo in da so te lahko po potrebi predmet podobnih razlag, kar je upravičeno zlasti v primeru člena 9(1)(c) Direktive 2003/109 in člena 16(4) Direktive 2004/38, ki temeljita na isti logiki.

44 Iz tega sledi, da se – brez poseganja v možnost iz člena 9(2) Direktive 2003/109 – odstavek 1(c) tega člena nazadnje nanaša na izgubo pravice do statusa rezidenta za daljši čas v položajih, v katerih je povezava, ki jo je imetnik te pravice predhodno imel z ozemljem Unije, ohlapnejša. V skladu s to določbo pa je tako šele po odsotnosti s tega ozemlja za obdobje 12 zaporednih mesecev.

45 Zato poseben namen člena 9(1)(c) Direktive 2003/109 potrjuje razlago te določbe, v skladu s katero za preprečitev izgube pravice do statusa rezidenta za daljši čas zadostuje, da je zadevni rezident za daljši čas v obdobju 12 zaporednih mesecev po začetku svoje odsotnosti prisoten na ozemlju Unije, tudi če taka prisotnost ne presega zgolj nekaj dni.

46 Ob tem je treba položaj rezidenta za daljši čas, ki je nekaj dni na leto preživel na ozemlju Unije in tako ni bil odsoten za obdobje 12 zaporednih mesecev, razlikovati od položaja, v katerem bi obstajali indici, da je tak rezident zlorabil pravico. V obravnavanem primeru v spisu, ki je na voljo Sodišču, ni naveden noben element, na podlagi katerega bi bilo mogoče ugotoviti obstoj take zlorabe pravice.

47 Glede na vse zgornje preudarke je treba na postavljena vprašanja odgovoriti, da je treba člen 9(1)(c) Direktive 2003/109 razlagati tako, da vsaka fizična prisotnost rezidenta za daljši čas na ozemlju Unije v obdobju 12 zaporednih mesecev, tudi če taka prisotnost v tem obdobju ne presega zgolj nekaj dni, zadostuje za preprečitev, da bi ta rezident na podlagi te določbe izgubil pravico do statusa rezidenta za daljši čas.

Stroški

48 Ker je ta postopek za stranki v postopku v glavni stvari ena od stopenj v postopku pred predložitvenim sodiščem, to odloči o stroških. Stroški za predložitev stališč Sodišču, ki niso stroški omenjenih strank, se ne povrnejo.

Iz teh razlogov je Sodišče (tretji senat) razsodilo:

Člen 9(1)(c) Direktive Sveta 2003/109/ES z dne 25. novembra 2003 o statusu državljanov tretjih držav, ki so rezidenti za daljši čas je treba razlagati tako, da vsaka fizična prisotnost rezidenta za daljši čas na ozemlju Evropske unije v obdobju 12 zaporednih mesecev, tudi če taka prisotnost v tem obdobju ne presega zgolj nekaj dni, zadostuje za preprečitev, da bi ta rezident na podlagi te določbe izgubil pravico do statusa rezidenta za daljši čas.

Podpisi